

Kevin Brooks

Zápisky z bunkru

Argo

The CILIP
Carnegie
Medal

Argo

Zápisky z bunkru

Kevin Brooks

Zápisky
z bunkru

Argo

Přeložila Veronika Volhejnová

© Argo, 2015

Original English language edition first published

by Penguin Books Ltd, London.

Text copyright © Kevin Brooks, 2013

The author and illustrator has asserted his moral rights.

All rights reserved.

Translation © Veronika Volhejnová, 2015

Cover art © Pavel Růt, 2015

ISBN 978-80-257-1570-3 (váz.)

ISBN 978-80-257-1668-7 (e-kniha)

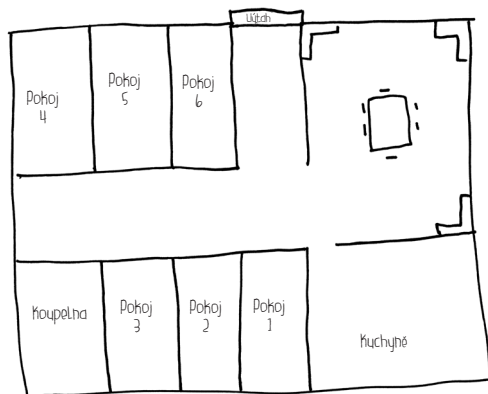
Pondělí 30. ledna

10:00

To jediné, co vím: Jsem v obdélníkové budově s nízkými stropy, která je celá z nabíleného betonu. Je asi dvanáct metrů široká a osmnáct metrů dlouhá. Prostředkem budovy vede chodba a někde v její půli z ní odbočuje ještě menší chodbička. Ta končí dveřmi od výtahu. Na hlavní chodbě se nachází šest pokojů. Po každé straně tři. Všechny jsou stejně velké, třikrát pět metrů, a v každém z nich železná postel, židle s tvrdým opěradlem a noční stolek. Na jednom konci chodby je koupelna, na druhém kuchyně. Proti kuchyni je otevřený prostor, v něm obdélníkový stůl a šest dřevěných židlí. Každý roh tohoto prostoru vyplňuje pohovka ve tvaru L.

Nejsou tu žádná okna. Nejsou tu dveře. Jediná cesta sem nebo ven je výtah.

Celé to vypadá asi takhle:

V koupelně je nerezová vana, nerezové umyvadlo a záchod. Ale žádné zrcadlo, skříň ani žádné další vybavení. V kuchyni je výlevka, stůl, pár židlí, elektrický vařič, malá lednička a skříňka na zdi. V té

je plastový dřez, šest plastových talířů, šest plastových sklenic, šest plastových hrnků, šest sad plastových příborů.

Proč šest?

Nevím.

Jsem tady sám.

Myslím, že jsem v podzemí. Vzduch je těžký, že by se dal krájet, a zdá se vlhký. Ve skutečnosti vlhký není, jen dělá ten dojem. A celé to tu působí jako místo, které je staré, ale teprve nově za-bydlené. Jako by už existovalo dlouho, ale nikdo ho nepoužíval.

Nikde nejsou vypínače. Na chodbě na zdi visí hodiny.

Rozsvěcuje se v osm ráno a o půlnoci světla zase zhasnou.

12:15

Nic se ani nepohne.

Čas se vleče.

Myslel jsem, že je slepý. Proto mě dostal. Nafackoval bych si, že jsem mu na to skočil. Pořád si to přehrávám v hlavě a doufám, že udělám něco jinak, ale vždycky to skončí stejně.

Když se to stalo, byla neděle časně ráno. Včera ráno. Nedělal jsem celkem nic, jen jsem se poflakoval v hale nádraží na Liverpool Street, snažil se trochu zahřát a hledal pozůstatky sobotní noci. Ruce jsem měl v kapsách, kytaru na zádech a oči přilepené k zemi. V neděli ráno může člověk ledacos najít. V sobotu večer se lidi opíjejí. Pak dobíhají poslední vlak domů. A třeba přitom něco ztratí. Peníze, kreditky, čepice, rukavice, cigára. To nejlepší obvykle vysbírají uklízečky, ale občas jim něco unikne. Jednou jsem našel falešné rolexky. Dostal jsem za ně pětku. Takže vždycky stojí za to se koukat. Tohle ráno jsem ale našel jenom zlomený deštník a poloprázdnou krabičku marlborek. Deštník jsem vyhodil, ale cigára jsem si nechal. Nekouřím, ale cigarety vždycky stojí za to mít.

Zkrátka jsem tam jen tak chodil a staral se o svoje, když z postranních dveří vyšli dva zřízenci a zamířili ke mně. Jeden z nich tu býval pravidelně, mladý černocho, kterému se říkalo Kámo, a obvykle byl celkem fajn, toho druhého jsem ale neznal. A vůbec se mi nelíbilo, jak vypadal. Byl to takový obr ve špičaté čepici a botách s ocelovou špičkou a moc přátelsky nepůsobil. Nejspíš to byl jen takový dojem, a asi by mě nechali být, jenže vždycky je lepší dávat si bacha, a tak jsem sklopil hlavu, natáhl si přes ni kapuci a zamířil ke stanovišti taxíků.

A tam jsem ho uviděl. Toho slepého. Pršiplášť, klobouk, černé brýle, hůl. Stál zezadu u nějaké tmavé dodávky. Myslím, že to byl Transit. Zadní dveře byly otevřené a na zemi stál zřejmě dost těžký kufr. Slepec se snažil dostat kufr do dodávky, ale moc se mu to nedařilo. Měl něco s paží – visela mu na pásce.

Bylo ještě dost brzo a nádraží bylo prázdné. Slyšel jsem ty dva nádražáky, jak cinkají klíči, něčemu se smějí, a podle toho, jak klapaly kroky toho většího, jsem poznal, že se ode mě vzdalují směrem k eskalátoru vedoucímu k McDonaldu. Ještě chvilku jsem počkal, abych si byl jistý, že se nevrátí, a pak jsem se zas podíval na toho slepce. Kromě dodávky nestálo na stanovišti žádné auto. Ani jeden taxík, žádný čekající cestující. Jenom já a ten slepec. Slepec s rukou na pásce. Uvažoval jsem o tom.

Můžeš jít klidně pryč, říkal jsem si. Nemusíš mu pomáhat. Můžeš pěkně tiše zmizet. Je přece slepý, nebude o ničem vědět.

Ale nešel jsem pryč.

Jsem slušňák.

Zakašlal jsem, abych ho na sebe upozornil, pak jsem k němu došel a zeptal jsem se, jestli nepotřebuje pomoc. Nepodíval se na mě. Nechal hlavu skloněnou. Přišlo mi to trochu divné. Pak jsem si ale řekl, že to slepí možná tak dělají. Konečně, k čemu je dobré se na někoho dívat, když ho stejně nevidíte?

„Ruka,“ řekl a ukázal na pásku. „Nemůžu ten kufr pořádně vzít.“

Sehnul jsem se a kufr jsem zvedl. Nebyl tak těžký, jak vypadal.

„Kam ho chcete?“ zeptal jsem se.

„Dozadu,“ řekl. „Děkuju.“

Nikdo jiný v dodávce nebyl, ani na sedadle řidiče. Což mě trochu překvapilo. Taky zadek té dodávky byl skoro prázdný, válelo se tam pár provazů, nějaké pytle a zaprášená stará deka.

Slepec řekl: „Byl byste tak hodný a strčil ho až k předním sedadlům? Bude se snáz dostávat ven.“

To už jsem začínal být nesvůj. Něco mi tu nehrálo. Co tady ten chlap dělá? Kam chce jet? Kde byl? Proč je úplně sám? A jak sakra může řídit? Slepec se zlomenou rukou?

„Budete tak hodný?“ pobídl mě.

Třeba není úplně slepý, říkal jsem si. Třeba ještě trochu vidí a řídit může. Nebo je z těch lidí, co předstírají handicap, aby dostali invalidní parkovací kartu.

„Prosím,“ ozval se zas. „Spěchám.“

Mávl jsem nad svými pochybami rukou a vlezl jsem do dodávky. Co je mi do toho, jestli je slepý, nebo ne? Nalož mu kufr do dodávky – a dál ať si poradí sám. Jdi si najít nějaké teplé místo. Počkej, až se den trochu rozhybe. Rozhlídni se, kdo tu je – Netáhlo, Fešák Bob, Windsor Jack. Mrkni, co je nového.

Sunul jsem se k předním sedadlům, když jsem ucítil, jak se auto zhouplo, a pochopil jsem, že slepec vlezl dovnitř za mnou.

„Ukážu vám, kam ho dát,“ řekl.

V té chvíli jsem pochopil, že mě dostal, bylo ale už moc pozdě. Když jsem se k němu obrátil, popadl mě za hlavu a přitiskl mi na obličej vlhký hadr. Začal jsem se dusit. Cítil jsem nějakou chemikálii – chloroform, éter, nevím, co to bylo. Nemohl jsem dýchat. Nikde žádný vzduch. Plíce mi hořely. Myslel jsem, že umírám. Rval jsem se, oháněl jsem se lokty a nohama, kopal jsem, dupal, škubal sebou jako šílenec, ale nebylo to nic platné. Byl silný, mnohem silnější, než vypadal. Rukama mi svíral lebku jako ve svěráku. Po pár vteřinách se mi začala motat hlava a pak...

Nic.

Zřejmě jsem ztratil vědomí.

Když jsem se probral, seděl jsem na invalidním vozíku ve velké kovové bedně. Nemyslelo mi to jasně a byl jsem jen napůl vzhůru. Chvilinku jsem byl přesvědčený, že jsem mrtvý. Před sebou jsem viděl jen tunel ostrého bílého světla. Myslel jsem, že je to tunel smrti. Že mě pohřbili v kovové rakvi.

Když mi konečně došlo, že nejsem mrtvý, že tohle není rakev, že ta bedna je prostě výtah a že dveře toho výtahu jsou otevřené a tunel smrti není nic než obyčejná bílá chodba, kterou mám před sebou, tak se mi ulevilo, že pár vteřin jsem měl chuť se rozesmát.

Dlouho mi ten pocit nevydržel.

Vyhrabal jsem se z vozíku a vypotácel se do chodby. Pak si nejsem jistý, co se stalo dál. Možná jsem zase ztratil vědomí, nevím. Jediné, co si pamatuju, že se dveře výtahu zavřely a výtah zase odjel.

Myslím, že ne moc daleko.

Slyšel jsem, jak zastavil – *břink, břink*.

Bylo devět večer. Pořád ještě mi bylo zle, byl jsem zfetovaný a krkal jsem odpornou chuť toho chemického plynu. A byl jsem příšerně vyděšený. Šokovaný. Roztřesený. Totálně zmatený. Nevěděl jsem, co mám dělat.

Šel jsem do jednoho pokoje a sedl jsem si na postel.

Tři hodiny nato, přesně o půlnoci, zhaslo světlo.

Chvilí jsem tam seděl v nehybné tmě a natahoval uši, jestli neuslyším, jak se výtah vrací. Nevím, co jsem čekal, snad zázrak, nebo snad noční můru. Nic se ale nestalo. Žádný výtah, žádné kroky. Ani zachránci, ani netvoři.

Nic.

Bylo tam mrtvo jako na hřbitově.

Napadlo mě, že třeba ten slepec čeká, až usnu, ale to se nedočká. Jsem úplně vzhůru. A oči ani nezavřu.

Ale asi jsem byl unavenější, než jsem si myslel. Nebo to byly ještě následky toho, čím mě ománil. Nejspíš oboje.

Nevím, kolik bylo, když jsem konečně usnul.

Když jsem se dneska ráno vzbudil, byla pořád ještě tma. Když se člověk probere na neznámém místě, měl by asi být zmatený a divit se, kde je. Mně se to nestalo. Jen jsem otevřel oči, věděl jsem, kde jsem. Tedy samozřejmě jsem pořád nevěděl, *kde* jsem, ale věděl jsem, že to je ta stejná neznámá temnota, ve které jsem usnul. Poznal jsem ten podzemní vzduch.

Pokoj byl černý jako nic, co jsem kdy poznal. Vůbec jsem neviděl, tak jsem po hmatu dotápal na chodbu, ale tam to nebylo lepší. Příšerná tma. Nepoznal bych ani, jestli mám oči otevřené, nebo zavřené. Neviděl jsem vůbec nic. Nevěděl jsem, kolik je. Neviděl jsem na hodiny. Nedokázal jsem dokonce ani odhadnout, kolik může být. Nebylo podle čeho. Nebyly tu okna, výhled, nebe, zvuky. Jenom tma a to protivné tiché bzučení ve zdech.

Připadal jsem si jako nic. Které existuje v nicotě.

Úplně černé.

Pořád jsem se dotýkal zdi a poklepal na nohou, abych se ujistil, že opravdu *jsem*.

Potřeboval jsem na záchod.

Tápal jsem chodbou a byl jsem asi v polovině, když se najednou rozsvítilo. *Cvak!* jako tichý blesk a všechno zalilo ostré sterilní bílo. Příšerně jsem se vyděsil. Stál jsem tam opřený o zeď a ze všech sil se snažil nepočurat.

Hodiny na zdi tikaly.

Tik tak, tik tak.

Strašně mě přitahovaly. Připadalo mi najednou životně důležité vědět, kolik je, vidět pohyb. Z nějakého důvodu to pro mě mělo význam. Nejspíš jako známka života. Něco, nač se dá spolehnout.

Bylo pět minut po osmé.

Šel jsem na záchod.

V devět výtah znova sjel dolů.

Tou dobou jsem obhlížel kuchyň a snažil se najít něco, co by se dalo použít jako zbraň, něco ostrého nebo těžkého, nejlíp ostrého a těžkého. Nenašel jsem nic. Všechno je buď přišroubované, přivařené ke zdi nebo plastové. Prohlížel jsem sporák a uvažoval, jestli by se z něj dal urvat kus kovu nebo něco, když jsem slyšel, jak se rozjel výtah – *břink břink*, těžký vrčivý zvuk, důkladné *klank*, ostré *cvak*...

A pak zvuk sjíždějícího výtahu – *nnnnnnnnnn*...

Popadl jsem plastovou vidličku a vyšel na chodbu. Dveře výtahu byly zavřené, ale slyšel jsem, jak se výtah blíží – *nnnnnnnnnn*....

Svaly se mi napjaly. Prsty sevřely plastovou vidličku. Cítil jsem, jak ubohé to je, jak zbytečné. Výtah zastavil. *Břink*. Ulomil jsem konec vidličky, přešel jsem palcem po ostré hraně a díval se, jak se dveře výtahu otevírají – *mmm-chhh-tsk*.

Nic.

Výtah byl prázdný.

Když jsem byl malý kluk, pořád se mi vracel sen o výtahu. Odehrávalo se to ve věžáku uprostřed města, hned vedle kruhového objezdu. Nevěděl jsem, co je ta budova zač. Byty, kanceláře, něco takového. Nevěděl jsem ani, ve kterém městě to je. Moje město to ale nebylo, to jsem věděl. Bylo veliké, takové šedivé, se spoustou vysokých domů a se širokými šedými ulicemi. Trochu jako Londýn. Ale Londýn to taky nebyl. Bylo to prostě město. Město ze sna.

V tom snu jsem vždycky vešel do domu a čekal na výtah, sledoval jsem, jak se rozsvěcejí světýlka, a když kabina přijela, vstoupil jsem do ní, dveře se zavřely, jenže já jsem si najednou uvědomil, že nevím, kam mám jet. Nevěděl jsem, do kterého patra chci. Které tlačítko mám zmáčknout. Nevěděl jsem nic. Výtah se rozjel a mě se v tom snu zmocnila panika. Kam jedu? Co mám dělat? Mám něco zmáčknout? Mám křičet o pomoc?

Nic jiného si z toho snu nepamatuju.

Dnes ráno, když přijel výtah a dveře se otevřely, jsem se chvíli držel stranou, v dostatečné vzdálenosti, a koukal na něj. Nevím, na co jsem čekal. Asi jenom jestli se něco stane. Jenže nestalo. Nakonec, asi po deseti minutách, jsem opatrně přistoupil blíž a nakoukl dovnitř. Nevlezl jsem tam, stál jsem jen u otevřených dveří a rozhlížel se. K vidění toho tam moc nebylo. Žádné ovládání. Žádná tlačítka, žádná světla. Žádný průlez na stropě. Nic než držák na leťáky přišroubovaný na protější zdi. Průhledné plexisklo, velikost A4. Prázdný.

Podobný držák je přišroubovaný i na zdi před výtahem. V tomhle jsou prázdné papíry velikosti A4 a na zdi vedle je přicvaknutá propiska.

???

Už je skoro půlnoc. Jsem tu skoro čtyřicet hodin. Je to tak? Myslím, že ano. Zkrátka už jsem tady hodně dlouho, a nestalo se nic. Pořád jsem tu. Ještě živý. Koukám do zdi. Píšu tahle slova. Přemýšlím.

Hlavou mi proběhlo tisíc otázek.

Kde jsem?

Kde je ten slepec?

Kdo je to?

Co chce?

Co se mnou udělá?

Co budu dělat já?

Nevím.

Dobře, tak co vlastně vím?

Vím, že mě nezranil. Jsem celý. Paže, nohy, ruce, chodidla. Všechno funguje.

Vím, že jsem hladový.

A vyděšený. A zmatený.

A vzteklý.

Kapsy mi vybral. V jedné ponožce jsem měl schovanou deseti-librovku, a ta je teď pryč. Určitě mě prohledal.

Hajzl. Myslím, že ví, kdo jsem. Bůh ví jak, ale musí to vědět. Jinak to nedává smysl. Ví, že jsem syn Charlieho Weemse, že můj táta je šíleně bohatý, a udělal to kvůli výkupnému. Unesl mě. Nic jiného to není. Únos. Nejspíš už kontaktoval tátu. Zavolal mu. Někde si opatřil jeho číslo, zavolal mu a chtěl po něm výkupné. Půl milionu v použitých bankovkách v černé kožené aktovce, nechte ji na benzince u dálnice. Policii nevolejte, jinak mu uříznu uši.

Jo, to je ono. Musí to tak být.

Prostě a jednoduše únos.

Táta teď nejspíš sviští někde po dálnici, málem nevidí na cestu, jak je sjetý a nalitý brandy, unavený, našťvaný, a nadává, že ho zas budu stát takové prachy. Úplně vidím jeho obličej, celý zkřivený, jak si sám pro sebe našťvaně mumlá. Jo, úplně ho vidím. Nejspíš uvažuje, jestli se neměl pokusit smlouvat, nabídnout sto pade a domluvit se na třech stech.

To první, co řekne, až mě dostane zpátky, bude: „Kde jsi sakra byl posledních pět měsíců? Mohl jsem se strachy pominout.“

Světla zhasla.

Úterý 31. ledna

Čtvrt na devět ráno.

Třetí den.

Nejedl jsem od soboty.

Mám *strašný hlad*.

Proč mi nedá najíst? Co blázní? Proč se neukáže? Proč mi nevyhrožuje, nepředvádí se, proč na mě neřve, ať koukám dělat, co mi řekne, nebo... prostě proč něco *neudělá*? Cokoliv?

Proč jsem ještě tady?

Kde je táta?

Začínám si myslet, že odmítl zaplatit výkupné. To by mu bylo podobné. Umím si představit, že to všechno považuje za vtip, nebo za trik. Třeba si myslí, že jsem se unesl sám... jo, to bude ono. Ujetý bohatý kluk skoro slavného otce, kluk, který zoufale touží po pozornosti, zorganizuje vlastní únos, aby převezl tátu.

Do prdele.

Já mám *takový hlad*!

V nočním stolku je bible. Včera večer jsem se už tak nudil, že jsem ji vzal a začal jsem jí listovat. Pak jsem si uvědomil, že *tak moc* se zas nenudím, a vrátil jsem ji do zásuvky.

V každém pokoji je jedna. Díval jsem se. Bible v horní zásuvce, prázdný zápisník a tužka v druhé. Tenhle zápisník, tahle tužka. Zásuvky mají zámečky a v horní z nich je zastrčený malý klíček. Šest klíčků, šest zápisníků, šest tužek, šest pokojů, šest talířů...

Šest?

Ne, ještě jsem nepřišel na to proč.

Zápisníky jsou kvalitní – desky z černé kůže, čistě bílé listy. Prázdné listy. Spousta prázdných listů. Nevím proč, ale znepokojuje mě to.